

VZGOJNI NAČRT ŠOLE

vsakemu učencu naše šole zagotavlja,

da rešuje in se uči reševati svoje probleme v skupnosti,
da oblikuje svoje rešitve
in nosi svojo odgovornost za lastne izbire ravnanj.

Tako se učenci pripravljajo na kakovostno bivanje in sobivanje z drugimi in okoljem.

Oblikovan je na podlagi

Zakona o osnovni šoli in ciljev osnovnošolskega izobraževanja (2. člen Zakona o osnovni šoli – ZOsn-I (Uradni list RS, št. 81/06, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K) in skladno s Konvencijo o otrokovih pravicah ter izhodiščih kurikularne prenove.

Vzgojni načrt je del Letnega delovnega načrta šole. Oblikovali so ga delavci šole v sodelovanju s starši in učenci v šolskem letu, ko se je sprejel Vzgojni načrt.

PREDNOSTNE NALOGE **in VIZIJA šole je**

KVALITETNO ZNANJE IN ŽIVLJENJE.

Skupaj združimo moči starši, učitelji, učenci,
da bi

**“vedeli in znali delati,
da bi vedeli in znali živeti v skupnosti,
da bi vedeli in znali biti”.**

Pravice učenca v osnovni šoli so:

- da obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- da mu je v šoli zagotovljeno varno in spodbudno okolje,
- da šola organizira življenje in delo s spoštovanjem univerzalnih civilizacijskih vrednot in posebnosti različnih kultur,
- da mu šola zagotavlja enakopravno obravnavanje ne glede na spol, raso in etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine,
- da šola zagotovi pomoč učencu skladno s Pravilnikom o preprečevanju nasilja v družini,
- da šola zagotovi varovanje njegovih osebnih podatkov v skladu z zakonom in splošnimi predpisi,
- da učitelj in drugi delavci šole spoštujejo njegovo osebnost in individualnost ter njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti,
- da se pri pouku upošteva njegova radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti,
- da pri pouku dobi kvalitetne informacije, ki sledijo sodobnemu razvoju znanosti in strok,
- da dobi o svojem delu sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo,
- da dobi pri svojem delu pomoč in podporo, če ju potrebuje,
- da svoji razvojni stopnji primerno sodeluje pri oblikovanju dni dejavnosti, ekskurzij, interesnih dejavnosti in prireditvev šole,
- da se lahko svobodno in brez negativnih posledic izreče o vseh vprašanjih iz življenja in dela šole, ki ga zadevajo,
- da se vključuje v delo oddelčne skupnosti učencev, skupnosti učencev šole in šolskega parlamenta,
- da sodeluje pri ocenjevanju,
- da sodeluje pri dogovorjenih skupnih akcijah.

I. VZGOJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

Pri delu upoštevamo naslednja **VZGOJNA NAČELA** (to je tisto, kar usmerja naše delovanje in mišljenje):

- ◆ načelo etičnega delovanja do sebe, sočloveka in narave (spoštovanje, poštenje, varnost),
- ◆ načelo razvojne naravnosti (delavnost, odgovornost, samopodoba),
- ◆ načelo strpnosti in sodelovanja ter
- ◆ načelo vseživljenjskega učenja.

VREDNOTE, za katere se zavzemamo na naši šoli (to je, čemur priznavamo veliko načelno vrednost in dajemo prednost), so:

znanje in učenje,
varnost, zaupanje, sprejetost,
upoštevanje različnosti, strpnost in prijateljski odnosi,
spoštovanje,
odgovornost, samostojnost, disciplina in samodisciplina,
poštenje,
skrb za zdravje in okolje.

Posebej bomo težili k uresničevanju vrednot:

ZNANJE – zato

- ◆ učitelji uporabljamo različne oblike in metode dela,
- ◆ upoštevamo različne učne stile učencev,
- ◆ učimo učence učiti se,
- ◆ diferenciramo in individualiziramo pouk,
- ◆ učenci razvijajo učne navade, so aktivni in sodelujejo, se zavedajo pomena znanja,
- ◆ starši usmerjajo in vzpodbujajo učence k pridobivanju znanja, ki pomeni vrednoto,
- ◆ sodelujejo s šolo.

SPOŠTOVANJE – zato smo vsi v medosebnih odnosih spoštljivi, pripravljeni poslušati drug drugega, pri čemer smo odrasli zgled take komunikacije.

ODGOVORNOST – zato

- ◆ učenci izpolnjujejo svoje dolžnosti in
- ◆ upoštevajo pravila šolskega in hišnega reda,
- ◆ učitelji dosledno oblikujemo varno in vzpodbudno učno okolje,
- ◆ starši vzpodbujajo otrokov razvoj in
- ◆ sodelujejo s šolo.

Vzgojni načrt vključuje tudi **vzajemno sodelovalni odnos s starši, vzgojne dejavnosti ter vzgojne postopke in ukrepe.**

II. VZAJEMNO SODELOVALNI ODNOS S STARŠI

Vzajemno sodelovalni odnos s starši se uresničuje tako, da starši sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole pri različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, pri oblikovanju vzgojnega koncepta šole in se vključujejo v reševanje problemov svojega otroka ali skupine učencev.

Strokovni delavci šole skrbimo za medsebojno stalno komunikacijo, ki jo dogovorimo na roditeljskih sestankih in potekajo: telefonsko, preko spletne komunikacije, da smo ažurni, v sodelovanju na govorilnih urah, roditeljskih sestankih, šolskih prireditvah, zbiralnih akcijah ter skupnem sodelovanju ob posebnostih v vedenju in učenju učenca. V takem primeru so starši povabljeni na razgovor, da se dogovorijo možnosti pomoči in skupnih ukrepov.

Po potrebi strokovni delavec šole opravi obisk na domu ali v sodelovanje vključi zunanje institucije.

Starši skrbijo za ugodno družinsko okolje in poiščejo pomoč, če je to potrebno. Starši skrbijo, da otrokom niso nekritično dostopne vsebine različnih medijev.

Starši svetujejo staršem je povzetek mnenj staršev iz anket o vzgojnem delovanju šole ob nastajanju vzgojnega načrta:

Pokažite svojim otrokom svojo ljubezen.

Poslušajte jih in se pogovarjajte z njimi.

Vzpodbujajte jih in jim pomagajte.

Preživljajte čas z njimi.

Nadzorujte njihovo delo.

Bodite jim zgled.

Bodite dosledni.

Sodelujte s šolo.

III. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE vključujejo:

- ◆ proaktivne vzgojne dejavnosti,
- ◆ svetovanje in usmerjanje,
- ◆ vzgojne postopke,
- ◆ vzgojne ukrepe,
- ◆ vzgojne kazni.

PROAKTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI so dejavnosti, ki ustvarjajo ugodno socialno klimo v oddelčni skupnosti, na šoli, v odnosih vseh udeležencev vzgojno-izobraževalnega procesa ter povezujejo učence, starše, učitelje in lokalno skupnost.

Strokovni delavci smo s svojim ravnanjem **zglede in modele za vedenje učencev**.

Vzpodbujamo in pohvalimo ustrezno ravnanje in usmerjamo učenčev razvoj, tako da učenci razvijajo sposobnost:

kritične presoje, življenja v sogovornika, spoštljivih medosebnih odnosov ter sporazumnega reševanja problemov.

Strokovni delavci delujemo dosledno in preventivno, v medsebojnih odnosih uporabljamo in smo pozorni na elemente tako verbalne kot neverbalne komunikacije, oblikujemo vzpodbudno in varno šolsko okolje, skrbimo za vključenost posameznega učenca ter se odzivamo na probleme in jih načrtno rešujemo.

V oddelčni skupnosti učenci med šolanjem:

- razvijajo svoje komunikacijske veščine in pozitivno samopodobo, rešujejo probleme in sodelujejo, aktivno sodelujejo ob skupno načrtovanih akcijah, obravnavajo pravila šolskega reda in zastavijo svoja razredna pravila, tekom šolanja nudijo in prejemajo vrstniško pomoč, obravnavajo pomen sožitja in vključenosti v vrstniško skupino, pomen prijateljstva, teme s področja okoljske vzgoje, nasilja, odvisnosti, odnosov med spoloma, zdravih življenjskih navad ter probleme in življenjske teme, ki jih predlagajo sami;
- navajajo se na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti pri pridobivanju znanja in izbiri lastnih vedenj.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti se organizirajo v okviru ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, ur interesnih dejavnosti, prav tako tudi na srečanjih šolskega parlamenta ali kot šolski projekti.

Pedagoški delavci sistematično zbiramo podatke o okoliščinah, v katerih se pojavljajo problemi, in načrtujemo potrebne spremembe.

SVETOVANJE IN USMERJANJE

Je proaktivno in preventivno, ko učence učimo dosegati cilje šole. Izvaja se pri reševanju problemov, ki so posledica nespoštovanja drugih in kršitev šolskih pravil.

Konflikt dojemamo kot **PRILOŽNOST ZA UČENJE** veščin sporazumevanja, poslušanja in iskanja rešitev, sprejemljivih za sovpletene.

Cilj svetovanja je, da se učenec uči oblikovati lastne cilje, organizirati delo, presojati, prevzemati odgovornost in sprejemati posledice, uživljati, samoopazovati in zaznati lastna čustvena stanja, ki vodijo v izbrano vedenje, ravnanja v čustveno intenzivnih situacijah, razvijati samospoštovanje in oblikovati realno samopodobo.

Osebno svetovalni pogovori z učenci, ki imajo probleme, posamezniku ponudijo pomoč pri iskanju ustreznih ravnanj in načrtovanje sprememb. Lahko mu sledi dogovor ter različne oblike pomoči. Tako se učencu omogoči izboljšati šibkosti in popraviti napake.

Svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčne skupnosti, ob sprotne reševanju nesporazumov in ob drugih priložnostih. Izvajajo ga vsi strokovni delavci šole.

Z vsebino in cilji svetovanja se seznanijo ali se v oblikovanje vključijo tudi starši učenca.

Če se težave ali nesprejemljive oblike učenčevega vedenja ne omilijo, izboljšajo ali odpravijo, se starše napoti v zunanje ustanove.

POHVALE, NAGRADE, PRIZNANJA

Šola podeli učencem ali skupini učencev pohvale, priznanja in nagrade za uspešno in prizadevno delo ter ravnanje.

Razredniki in mentorji dejavnosti podeljujejo za dosežke v šolskem letu **pohvalo Sonček** učencem prvega triletja in **Aškerčevo pohvalo** učencem drugega in tretjega triletja.

Ravnatelj šole podeljuje učencem 2. in 3. triletja za večletne (triletne) zgledne dosežke **Aškerčevo priznanje** in **Aškerčevo čašo** zglednim učencem na učnem in vzgojnem področju ob koncu devetega razreda.

V **Aškerčevo zlato knjigo** se vpišejo učenci, ki v obdobju od tretjega do devetega razreda v vsakem razredu dosežejo povprečje zaključnih ocen (obveznih in izbirnih predmetov) 4,5 ali več.

VZGOJNI POSTOPKI

Pri vzgoji učencev in vzpostavljanju discipline spoštujemo človeško dostojanstvo.

Delavci šole **pohvalimo** ustrezna ravnanja, da učenec gradi svoje samospoštovanje in samopodobo.

Vzgojni postopki in ukrepi morajo biti povezani s prekrškom. Pri vzgojnem delovanju in ukrepanju upoštevamo razvojno stopnjo učencev, zmožnost presojanja lastnih dejanj, njihovih posledic ter pogostost neustreznega ravnanja oz. njihovo ponavljanje. Vsi strokovni delavci ukrepamo na iste dogodke, ukrepi so individualizirani glede na učenca. Upoštevamo postopnost reševanja problemov.

Osnovni vzgojni postopek je **pogovor**.

Ob problemu se učenca vzpodbudi, da o njem spregovori in ga rešuje tako, da učitelj ali strokovni delavec učencu zastavlja ustrezna vprašanja.

Kaj želi? Koliko je to skladno s pravili? Kaj je pripravljen spremeniti? Tako se zave svojih potreb, svojih izbir vedenja, jih ovrednoti in načrtuje prihodnje boljše izbire v podobnih situacijah.

Ko učenec moti pouk, ga učitelj **opozori**, navede pravila, ponudi izbiro oz. alternative trenutnim zadolžitvam.

Ko učenec kljub opozorilu in pogovoru še naprej **moti pouk**, ga učitelj v spremstvu določenega učenca z nalogo napoti k drugemu strokovnemu delavcu, kjer se pogovori ali dokonča dogovorjeno. Pred koncem ure učenec učitelju pokaže, kaj je opravil, da mu učitelj svetuje, kako naprej, in da se dogovorita za nadaljnje delo pri pouku (na primer: predlogi za izboljšanje, določitev časa za prepis snovi ...).

Začasno izločitev se uporablja na nekaznovalni način kot način premostitve težav.

Vzgojni postopek vključuje tudi usmeritev, zahtevo, povračilo, poravnavo, opravičilo, refleksijo, svetovanje ali napotitev, kar omogoča učencu, da razvija odgovornost do sebe in drugih. V vzgojnem postopanju šola sodeluje s starši in zunanjimi institucijami.

VZGOJNI UKREPI

So posledica kršitev pravil šolskega reda (dolžnosti in odgovornosti učencev PŠR) in hišnega reda in se uporabijo pri **ponavljajočih neustreznih ravnanjih ali pogostejših in obsežnejših** kršitvah pravil šolskega reda (na primer: nasilno vedenje, nadlegovanje, izsiljevanje, **grožnje**, prinašanje nevarnih predmetov, pirotehničnih sredstev in psihoaktivnih snovi, ogrožanje življenja in zdravja sebe in drugih, avdio- in video-snemanje, kraje, namerne poškodbe inventarja, prodaja različnih predmetov – kar vse zahteva takojšnje vzgojno ukrepanje).

Vzgojni ukrepi se uporabijo, ko učenec kljub svetovanju in usmerjanju ne spremeni svojega ravnanja in odklanja sodelovanje.

Vzgojni ukrepi posredno pomagajo učencu spremeniti neustrezno ravnanje.

Izvajamo naslednje vzgojne ukrepe:

- ◆ ukinitvev nekaterih pravic in ugodnosti,
- ◆ povečan nadzor nad učencem, ko je v šoli, a ni pri pouku,
- ◆ zadržanje na razgovoru po pouku in opravljanje neopravljenih obveznosti,
- ◆ dodatno spremstvo strokovnega delavca ali starša ob dejavnostih razširjenega programa,
- ◆ organiziranje nadomestnega vzgojno-izobraževalnega procesa v šoli,
- ◆ začasen odvzem naprave ali predmeta, s katerim učenec ogroža varnost ali onemogoča poučevanje, po presoji strokovnega delavca tudi pregled torbe,
- ◆ odstranitev – napotitev učenca od pouka,
- ◆ kadar učenec ne spoštuje dogovorjenih pravil ali povzroči škodo drugemu, se poslužimo **restitucije** – možnosti **poprave napake ali povračila škode** (materialne) ali pa za oškodovanca **opravi koristno delo** (če sta učenca v skupnem osvetljevanju situacije tako sklenila) –,
- ◆ refleksije oz. razmisleka o dejanju,
- ◆ redni, vnaprej določeni stiki strokovnih delavcev in staršev,
- ◆ vključitev v svetovanje zunanje institucije,
- ◆ individualizirani vzgojni načrt za učenca in
- ◆ **obveščanje in vključevanje staršev.**

O vzgojnih postopkih in ukrepih se vodijo ustrezni zapisi. Vodi jih razrednik oz. svetovalna služba ali oseba, ki vodi obravnavo.

Pri načrtovanju, odločanju in izvajanju ter nadziranju dogovorjenih pravil in posledic njihovih kršitev sodelujejo učenci in po presoji strokovnega delavca tudi starši.

Pri izvajanju vzgojnih postopkov ob obravnavanju kršitev upoštevamo načelo postopnosti, kot je zapisano v Vzgojnem načrtu :

1. STOPNJA KRŠITVE : Obvestilo razredniku

Prisotna: učenec, učitelj.

Učitelj ob kršitvi pravil opozori učenca. Sledi ponovno opozorilo s pogovorom in dogovorom. V kolikor učenec ne spoštuje dogovora in se kršitev ponovi, učitelj izpolni pisno obvestilo razredniku in po potrebi pokliče starše. Če se prva stopnja kršitve ponovi trikrat, sledi druga stopnja.

2. STOPNJA KRŠITVE : Restitucija – sprememba vedenja

Prisotni: učenec, učitelj, razrednik in starši.

V kolikor učenec ponavlja nesprejemljivo vedenje, sledi pogovor učenca z učiteljem. Učitelj obvesti razrednika ter zapiše kršitev, učenec z učiteljem pripravi načrt (Načrt restitucije), kako bo nastalo situacijo popravil. Z načrtom se mora oškodovanec strinjati. Učitelj seznani starše z načrtom. Učenec mora zapisan načrt uresničiti. Obvestilo za razrednika podpišejo učenec, učitelj in starši.

V postopku tovrstnega vzgojnega postopka učitelj po presoji vključi razrednika in svetovalno službo.

Strokovni delavci učenca predvsem vzpodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije.

V primeru hujše kršitve, ponavljajočih se kršitev, neizpolnjevanje dogovorov restitucije sledi

3. STOPNJA KRŠITVE : Odstranitev, poostren nadzor, ukinitvev pravic, pisni opomin.

Prisotni so: učenec, učitelj, razrednik, svetovalna služba, vodstvo, starši.

V primeru neupoštevanja predhodnih dogovorov iz načrta restitucije in ponovnega nesprejemljivega vedenja mora učenec zapustiti razred. Učitelj pozove vodstvo ali svetovalno službo, ki učenca pospremi iz učilnice. V najkrajšem možnem času se vključi razrednik. Učitelj, razrednik in svetovalna služba pripravijo zapis za obvestilo o pisnem opominu razrednika. O ukrepu seznanijo starše in učiteljski zbor. Po potrebi vodstvo in svetovalna služba obvesti CSD in policijo.

V primeru hujših kršitev pravil učitelju ni potrebno upoštevati načela postopnosti.

4. STOPNJA KRŠITVE : Vzgojni opomin

Pri odločanju za vrsto, obliko in intenzivnost vzgojnega delovanja bomo upoštevali težo prekrška in razvojne posebnosti učencev. O prekrških vodimo zapise (kaj, kdo, kdaj) v razrednikovem arhivu oddelka.

VZGOJNI OPOMINI, VZGOJNE KAZNI

Izvajanje vzgojnih opominov in kazni ter varstvo pravic učencev se izvaja skladno z 60. f členom Zakona o osnovni šoli.

Vzgojni opomin se izreče, ko so izčrpani vsi vzgojni postopki, zapisani v vzgojnem načrtu šole. Vzgojni opomin se lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dni dejavnosti in drugih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela ter dejavnosti, opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Vzgojni opomin na predlog razrednika izreče učiteljski zbor.

Za učenca se pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem se opredelijo konkretne vzgojne dejavnosti, postopki in vzgojni ukrepi, ki se bodo izvajali.

V skrajnem primeru je posledica vzgojnih ukrepov premestitev učenca (brez soglasja staršev) v drug oddelek ali šolo (po treh izrečenih vzgojnih opominih).

UGOVOR NA IZVAJANJE VZGOJNEGA DELOVANJA ŠOLE lahko učenec in njegovi starši pisno podajo razredniku, svetovalni službi ali ravnatelju (60. g člen Zakona o osnovni šoli.).

.....

Vzgojni načrt šole se vsako leto ovrednoti in po potrebi spreminja.

Vzgojni načrt šole je Svet zavoda Osnovne šole Antona Aškerca Rimske Toplice sprejel na svoji seji 28. 9. 2022.

Vzgojni načrt šole se začne uporabljati z 29. septembrom 2022 in sočasno preneha veljati Vzgojni načrt šole, ki je bil sprejet na Svetu zavoda 20. 5. 2009 ter dopolnjen 24. 9. 2014.

Predsednica Sveta zavoda:

Špela Mišmaš